

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) – årlig uppföljning enligt AFS 2001:1

KI:s arbetsmiljöavtal (från 2006) reglerar att det är Arbetsmiljögruppen (AMG) på institutionen/motsvarande som genomför den årliga SAM-uppföljningen. Nedanstående mall är ett stödjande dokument för denna uppföljning. Längst ned i mallen finns också förtydliganden och frågor att utgå ifrån.

Datum: **2023-11-07**

Institution/motsvarande: **Onkologi-Patologi**

Medverkande (AMG, skyddsombud, chefer m.fl.): **Charlotte Rolny, Paula Mannström, Gabriela Prochanzka, Maria von Witting, Ekaterina Prokovskaja Tamm, Anna Malmerfelt, Josefin Bersgröm**

Först två viktiga frågor:

- Resultat av arbetsmiljöarbetet på institutionen/motsvarande det gångna året?
Under 2023 har vi genomgått skyddsronden. Enbart tre forskargrupper som ej svarade på KI survey. Mycket bra gensvar från de fysiska skyddronderna våren 2023. Grupperna i SciLife Lab genomför en egen survey och den elektroniska versionen borde delges AMG-ordförande.
- Prioriteringar, arbetsmiljöaktiviteter det kommande året? **Mål för 2024 är att förbättra statistik av anmälda tillbud och att riskbedömningar görs mer regelbundet. HLR-kurs skall inplaneras Incidentrapporter följs upp i hög grad men kan möjligen följas upp ännu snabbare. Fokus på ergonomi genomgång. Upp till varje forskargrupschef att boka detta.**

1= Saknas/fungerar dåligt/ej känt på institutionen/motsvarande

2= Finns/görs, men "lever" inte på institutionen/motsvarande

3= Känt, används/genomförs och fungerar till stora delar på institutionen/motsvarande

4= Fungerar och används/genomförs aktivt, uppdateras, ger resultat för institutionen/motsvarande

Områden att följa upp och bedöma i SAM		Bedömning				Kommentarer och ev. åtgärder
		1 (röd)	2 (orange)	3 (gul)	4 (grön)	
1a	Samverkan i arbetsmiljöarbetet mellan chefer, skyddsombud/studerandeskyddsombud och andra medarbetare (4 §)			x		Enbart tre forskargrupper som ej svarade på KI survey. Mycket bra gensvar från de fysiska skyddsrörelserna våren 2023. Grupperna i SciLife Lab genomför en egen survey och den elektroniska versionen borde delges AMG-ordförande.
1b	SAM är en naturlig del i verksamheten och omfattar fysiska, kemiska, biologiska, organisatoriska och sociala arbetsmiljöförhållanden (3 §)				x	AMG har tidigare jobbat fram ett levande dokument(checklistan) gällande samtliga arbetsmiljörelaterade frågor som finns tillgängligt på institutionens hemsida och uppdateras regelbundet. AMG ordförande, Paula och Katjaha också informerad om detta dokument på institutionsrådsmöte, samverkan möten, e-mail och frukostmöte. Information om arbetsmiljö borde komma upp på informationstavlan i köket.
2	Inhyrda medarbetare omfattas av SAM (1 §) (ifylls endast om ni har inhyrda medarbetare)				x	På institutionen finns endast i enstaka fall personer från bemanningsbolag. Vi träffar alla utomstående personer och ger dem informationen de behöver för att vistas i lokalerna. Vid beställning av arbete i rum med risker är det obligatoriskt att informera dem om riskerna innan. Det står även informerat på rummen som kräver att man har kontaktperson för att visas där.
3	Styrande och stödjande arbetsmiljödokument (5 §)			x		KIs styrande dokument är grunden för allt arbete. Dock kompliceras arbetet av att institutionen finns i sjukhusets lokaler och då behöver vi även ta hänsyn till och anpassa oss efter sjukhusets regler. Det är svårt att

						komma åt information från INUTI (Regionens portal). Svårigheten att få åtkomst till INUTI har lyfts till IT-direktören på KI. På BioClinicum har de införskaffat särskilda datorer för att komma åt Regionens portal. Men detta finns ej ute på administrationen, där är det svårare att nå Regionens portal. Finns en dator hos MedS.
4	Delegering (fördelning) av arbetsmiljöuppgifter till chefer och anställda med funktionsansvar (6 §)				x	Delegering finns. Sedan 2018 har prefekten tagit upp och diskuterat de olika arbetsmiljöuppgifterna i utvecklingssamtalen med forskargrupscheferna.
5a	Kunskaper hos chefer och medarbetare kring arbetsmiljörisker (fysiska, kemiska, biologiska, organisatoriska och sociala) samt hur de ska hanteras. (7 §)			x		Obligatoriskt att gå igenom checklisten med nya medarbetare. Obligatoriskt att genomföra KI´s labsäkerhetskurs, länk finns i checklisten. Finns möjlighet att anmäla sig till introduktionskurs fyra gånger om året. Alla nya forskargrupsledare ska gå igenom modulerna för arbetsmiljö. HLR-utbildning skall inplaneras till nästa år.
5b	Introduktionen för nya medarbetare/studenter (avseende arbetsmiljöfaktorer)				x	Paula, Katja och Anna från AMG genomför introduktion fyra gånger per år med nya medarbetare och checklisten uppdateras regelbundet. Nya medarbetare tilldelas även en kontaktperson i gruppen som de kan ta hjälp och stöd av vid frågor.
6a	Undersökningar och riskbedömningar i arbetet inför planerade förändringar i verksamheten (8 §)				x	Vid större förändringar, genomförs riskbedömningar där skyddsombud medverkar.
6b	Undersökningar och riskbedömningar i arbetet i befintlig verksamhet, regelbundet samt vid behov (8 §)			x		Genomfört skyddsronder samt KI Survey 2023.KLARA uppdateringar och riskbedömningar behöver förbättras. Anna

						informerar om KLARA och finns tillgänglig för hjälp inom detta.
6c	Undersökningar och riskbedömningar i arbetet om arbetsskada eller allvarligt tillbud inträffat (9 §)			x		Information finns i checklistan, anslagen labkorridorerna och på KI's hemsida hur rutinen ser ut för incidentrapportering vid arbetsskada eller allvarligt tillbud. Ny incidentrapporteringssystem IA. Incident rapporteringen kan bli bättre.
7a	Handlingsplaner för åtgärder som inte kan genomföras omgående (10 §)			x		Handlingsplan görs om det behövs.
7b	Genomförande av främjande och förebyggande arbetsmiljöåtgärder. Ge exempel.				x	Tre hälsoambassadörer på Onkpat. Mobilt gym från Friskvården, paus gympa fyra dagar i veckan.
8	Samarbete med företagshälsovården och Studenthälsan (12 §)				x	Samarbetet verkar vara av ojämn kvalitet. Studenthälsan svår att få tag på under sommaren. Finns även Falck Healthcare linje 0200-21 63 00 som går bra att ringa till kostnadsfritt.
9a	Löpande uppföljning av arbetsmiljöåtgärder (10 §)				x	Mål för 2023/2024 är att förbättra statistik av anmälda tillbud och att riskbedömningar görs mer regelbundet. Incidentrapporter följs upp i hög grad men kan möjligen följas upp ännu snabbare.
9b	Årlig uppföljning av SAM i Arbetsmiljögruppen/motsv. (11 §)				x	AC / ordförande i arbetsmiljögruppen rapporterar till prefekt. Information på ledningsgruppens möten.

Kommentarer och frågor att utgå ifrån vid SAM-uppföljningen

Områden att följa upp och bedöma i SAM		Exempel på aspekter/faktorer att bedöma
1a	Samverkan i arbetsmiljöarbetet mellan chefer, skyddsombud/studerandeskyddsombud och andra medarbetare (4 §)	Hur fungerar AMG/motsvarande? Samarbete mellan prefekt/motsv. och AMG Hur samarbetar chefer och skyddsombud/studerandeskyddsombud i "vardagen"?
1b	SAM är en naturlig del i verksamheten och omfattar fysiska, kemiska, biologiska, organisatoriska och sociala arbetsmiljöförhållanden (3 §)	Finns det en "daglig dialog" om arbetsmiljöfrågor? Finns fokus på olika aspekter (fysiska/kemiska/biologiska, sociala, organisatoriska, ergonomiska)?
2	Inhyrda medarbetare omfattas av SAM (1 §)	Detta bedöms enbart om ni har inhyrda medarbetare i verksamheten, t.ex. från ett bemanningsföretag.
3	Styrande och stödjande arbetsmiljödokument (5 §)	Styrande dokument t.ex. KI:s Riktlinjer för arbetsmiljö och hälsa, Code of Conduct, Riktlinjer avseende diskriminering, trakasserier och kränkande särbehandling, Riktlinjer för ensamarbete, Anvisningar för hantering av tillbud/arbets skador samt egna lokala instruktioner/rutiner t.ex. för riskfyllt arbete på lab. Stödjande dokument och system t.ex. KLARA, Checklista för skydds rond samt andra mallar/blanketter (KI-övergripande eller lokala). Är de kända och använda?
4	Delegering (fördelning) av arbetsmiljöuppgifter till chefer och anställda med funktionsansvar (6 §)	Har prefekt fördelat arbetsmiljöuppgifter till alla underställda chefer? Fungerar det? Känner medarbetarna till detta?
5a	Kunskaper hos chefer och medarbetare kring arbetsmiljörisiker (fysiska, kemiska, biologiska, organisatoriska och sociala) samt hur de ska hanteras. (7 §)	Vilka utbildningar på arbetsmiljöområdet har chefer och medarbetare deltagit i det gångna året? Har lokala utbildningar avseende t.ex. L-ABC, HLR, ergonomi, stresshantering, labbsäkerhet genomförts?

5b	Introduktionen för nya medarbetare/studenterna (avseende arbetsmiljöfaktorer)	Hur väl hanteras arbetsmiljöfrågor (inte minst avseende säkerhet) i institutionens/motsv. lokala introduktionsprogram för nya medarbetare/studenterna?
6a	Undersökningar och riskbedömningar i arbetet inför planerade förändringar i verksamheten (8 §)	Har risk-/konsekvensbedömningar inför organisatoriska förändringar, lokaländringar, inför inköp av möbler och utrustning genomförts det gångna året? Om ja, har de dokumenterats skriftligt?
6b	Undersökningar och riskbedömningar i arbetet i befintlig verksamhet, regelbundet och vid behov (8 §)	Har riskbedömningar genomförts det gångna året i samband med t.ex. skyddsronder, medarbetarundersökningens resultat, medarbetarsamtal, kartläggning av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, signaler på kränkande särbehandling eller diskriminering, mätningar, periodiska kontroller, medicinska kontroller, graviditeter/amning? Om ja, har de dokumenterats skriftligt?
6c	Undersökningar och riskbedömningar i arbetet om arbetsskada eller allvarligt tillbud inträffat (9 §)	Har några arbetsskador och/eller allvarliga tillbud inträffat det gångna året? Om ja - utreddes och bedömdes risken för att liknande skulle hända igen? Dokumenterades det skriftligt? Finns statistik över gångna årets inträffade incidenter – "röd tråd"?
7a	Handlingsplaner för åtgärder som inte kan genomföras omgående (10 §)	Är handlingsplanerna levande dvs går det att utläsa vilka åtgärder som planerats, vem som ansvarar, när det ska vara klart samt uppföljning av resultatet av åtgärderna? Finns koppling till institutionens/motsv. VP-mål? Finns koppling till Strategi 2018?
7b	Genomförande av främjande och förebyggande arbetsmiljöåtgärder. Ge exempel.	Till exempel utbildningar, seminarier/workshops, friskvårdsaktiviteter, ledarutveckling och grupputvecklingsaktiviteter (som genomförts det gångna året).
8	Samarbete med företagshälsovården och Studenthälsan (12 §)	Hur fungerar samarbetet med FHV? Främjande och förebyggande insatser eller endast efterhjälpande/ad hoc (relatera till det gångna året)?
9a	Löpande uppföljning av arbetsmiljöåtgärder (10 §)	I vilka fora görs detta? Institutionens/motsv. ledningsgrupp, enhetsmöten, forskargruppsmöten, AMG? Hur har handlingsplanerna följts upp det gångna året? Hur har statistik och hantering av tillbud och arbetsskador följts upp det gångna året?

9b	Årlig uppföljning av SAM i Arbetsmiljögrupp/motsv. (11 §)	Hur fungerar det att genomföra den årliga SAM-uppföljningen i AMG? Är denna mall användbar? Återkoppling och dialog med prefekt/motsvarande chef?